

Jaká je současná situace?

2,6 miliardy obyvatel v rozvojovém světě nemá přístup k nepřetržité dodávce elektřiny. V mnoha afrických zemích snižuje nedostatečná infrastruktura produktivitu firem asi o 40 %. Jedno pracovní místo v průmyslu vytváří 2,2 pracovního místa v jiných odvětvích. V rozvojových zemích se průmyslově zpracovává méně než 30 % zemědělské produkce, v rozvinutých zemích je to 98 % produkce.

Co navrhují SDGs?

Zajistit dostupnost úvěrů pro malé podniky. Zajistit, aby podniky dodržovaly postupy nezbytné pro udržitelný rozvoj a nepoškozovaly životní prostředí. Zajistit dostatek prostředků na výzkum a vývoj technologií. Do roku 2020 zajistit všem přístup k internetu a novým technologiím.

Krátké video o SDG 9

Fakta o inovacích a infrastruktuře:

Asi 2,6 miliardy obyvatel v rozvojovém světě nemá přístup k nepřetržité dodávce elektřiny. 2,5 miliardy lidí nemá přístup k základním sanitačním zařízením a téměř 800 milionů nemá přístup k vodě. Mnoho milionů z nich žije v Subsaharské Africe a jižní Asii. Jeden až 1,5 milionu lidí nemá přístup ke spolehlivým telefonním službám. V mnoha afrických zemích, zejména těch s nízkými příjmy, snižuje nedostatečná infrastruktura produktivitu firem asi o 40 %. Zpracovatelský průmysl je důležitým zaměstnavatelem s asi 470 miliony pracovních míst na celém světě (2009), to je asi 16 % z celosvětové pracovní síly (2,9 miliardy lidí). Odhaduje se, že v roce 2013 zpracovatelský průmysl zaměstnával více než půl miliardy lidí. Jedno pracovní místo v průmyslu vytváří 2,2 pracovního místa v jiných odvětvích. V rozvojových zemích se průmyslově zpracovává méně než 30 % zemědělské produkce, v zemích s vysokými příjmy je to 98 %. V rozvojových zemích je tedy velký potenciál pro zemědělskoprámyslové podniky.

K zamyšlení:

Jakým způsobem mohou nové technologie přispívat k ochraně životního prostředí?

Zdroj úvodního textu a plné znění SDG 9: www.osn.cz

Aktivita – Supermoderní třídící linka / 60 minut

1. Motivace – pohybová rozechřívací hra / 10 minut

Tato aktivita je zahřívací, odbourává se bariéra mezi dětmi a učiteli.

Pedagog představuje meluzínu a říká: „Když jsem šel kol mlýna, přišla na mě meluzína a ona řekla...“ Poté uvádí pedagog různé aktivity, např. sedni si na zem, jdi po špičkách, běhej do kolečka apod. Děti mají za úkol co nejrychleji vykonávat, co řekla meluzína.

2. Třídíme odpad?! - brainstorming / 15 minut

Učitel se děti zeptá, co si myslí, že znamená, když třídíme odpad. Tato otázka v kruhu přináší hlavní téma lekce mezi děti. Učitel nekomentuje nápady dětí a když vyčerpají své nápady, umístí doprostřed kruhu tři výrobky – první z plastu, druhý papírový a třetí skleněný. Úkolem dětí je určit, z jakého materiálu jsou vyrobené a jaká barva popelnice pro tříděný odpad danému materiálu přísluší (plast – žlutá, papír – modrá, sklo – zelená). Také se jich zeptá, jestli znají někoho, kdo nemůže či nemá práci.

Učitel dětem vysvětlí, že abychom si mohli koupit jídlo, byt či dům nebo oblečení, je nutné chodit do práce. Bohužel ve světě se to ve všech zemích (tzv. chudé země) neděje a lidé pak trpí hladu, nemají kde bydlet a žijí ve špině a nečistých podmínkách.

Další aktivita – učitel dětem vysvětlí, že v našem městě je zřízena nová supermoderní třídící linka a díky tomu můžeme všichni pracovat a žít v čistém prostředí.

3. Třídící linka – hra / 25 minut

Pomůcky: velké množství věcí (pomyslného odpadu) – plastových, papírových a skleněných, případně bioodpad

Děti rozdělíme do tří skupin – každá skupina bude představovat auto, které sváží určitý druh odpadu. Jednotlivé skupiny se přesunou na své stanoviště, které je symbolizováno konkrétní barvou krepového papíru dle třídění odpadu (plast – žlutá, papír – modrá, sklo – zelená). Učitel poté ve třídě rozmístí věci (=odpad) a pak, když zvedne nad hlavu např. modrý krepový papír, dá se do pohybu auto, které sváží papír. Pro svoz nechá krátký časový úsek a poté barvu změní, takto střídá jednotlivé skupiny. Úkolem dětí je ve skupinách zůstat pohromadě jako v autě (mohou se držet např. za ruce) a sesbírat do pytle během krátkého času co nejvíce správných věcí. Mezi odpadem učitel umístí také věci z bioodpadu nebo např. textil, slupku od banánu apod. Na závěr hry všechny nasbírané věci vyskládají na svém stanovišti a zkontrolují, zda nechybovaly. Pokud ano, neprozradí zatím jiné skupině, kde udělaly chybu. Poté se jdou podívat na stanoviště ostatních a zkontrolují jejich práci. Učitel s dětmi shrne průběh hry a jejich úspěšnost. Navzájem si také děti vysvětlí, zda sebraly špatný odpad či ne a jak je to s věcmi, které nesbíraly. Zaměří se také na to, co bylo těžké či lehké odhadnout. Učitel vysvětlí žákům, co je to bioodpad.

Poté jdou společně vynést do skutečných kontejnerů nasbíraný odpad. Takto si děti také ověří, zda jsou u jejich školky umístěny kontejnery na tříděný odpad a zda jsou barevně označeny.

4. Závěr – shrnutí a zopakování / 10 minut

Učitel na závěr s dětmi v kruhu zhodnotí lekci. Zaměří se na to, co je nejvíce bavilo a co si zapamatovaly. Jaké měly ze hry pocity, proč sebraly někdy špatný odpad. Učitel/ka s dětmi zopakuje pojem třídění odpadu, barevné rozlišení pro jednotlivé druhy odpadu a zdůrazní důležitost třídění pro ochranu přírody.

Autor: ADRA, o.p.s., Opravdový svět 2018